

Curriculum vitae

Ola Winberg

Innehåll

1. Personuppgifter	3
2. Utbildning	3
2.1 Doktorsexamen	3
2.2 Magisterexamen.....	3
2.3 Högskolepedagogiska kurser	3
2.4 Studier utomlands	3
2.5 Militär utbildning.....	3
3. Nuvarande och tidigare anställningar samt andra uppdrag.....	3
3.1 Nuvarande anställning.....	3
3.2 Tidigare anställningar och förordnandetider	3
3.3 Andra uppdrag.....	4
4. Vetenskapliga meriter	4
4.1 Reflektion över egen forskning	4
4.2 Publikationslista	7
4.3 Konferensmedverkan	8
4.4 Populärvetenskapliga föredrag	9
4.5 Externfinansierad forskning	9
5. Pedagogiska meriter	10
5.1 Pedagogisk utbildning	10
5.2 Undervisningserfarenhet.....	10
5.3 Pedagogisk grundsyn.....	11
5.4 Erfarenhet av pedagogiskt ledarskap och pedagogiskt utvecklingsarbete	15
5.5 Översikt över undervisningstimmar. Sammanlagt antal timmar: 4 442.	18
6. Förteckning över bilagor.....	20

1. Personuppgifter

Namn: Ola (Olof) Winberg

Personnummer: 710427-7194

Adress: Patentgatan 5, 112 67 Stockholm

Telefon: 070-216 46 14

E-post: ola.winberg@edu.uu.se

2. Utbildning

2.1 Doktorsexamen

Filosofie doktorsexamen i historia vid Uppsala universitet. Disputation 2018-05-18. Titel: *Den statskloka resan: adelns peregrinationer 1610-1680*. Huvudhandledare professor Jan Lindegren och biträdande handledare docent Margareta Revera. Fakultetsopponent docent Fredrik Thisner, Försvarshögskolan. (Bilaga 1)

2.2 Magisterexamen

Filosofie magisterexamen i historia med latin som biämne vid Uppsala universitet 1998. Studier i latin 90 hp samt historia 159 hp (varav 39 hp tagna utomlands, se nedan). (Bilaga 2)

2.3 Högskolepedagogiska kurser

Universitetspedagogisk grundkurs, 2019. (Bilaga 3)

Handledning av doktorander, 2019. (Bilaga 4)

2.4 Studier utomlands

Utbytesstudier, motsvarande 39 hp, inom Erasmusprogrammet i historia och geografi vid Universidad de Alcalá de Hénares, Spanien, vårterminen 1997. (Bilaga 5)

Språkstudier i spanska vid Universidad de Santiago de Compostela, Spanien, juli 1995.

Språkstudier i spanska vid Universidad de Málaga, Spanien, höstterminen 1994.

2.5 Militär utbildning

15 månaders kompanibefälsutbildning vid Dalregementet, Falun, 1992-1993.

Reservofficersutbildning vid Stridsskola nord, Umeå, 1994. (Bilaga 6)

3. Nuvarande och tidigare anställningar samt andra uppdrag

3.1 Nuvarande anställning

Sedan 2007-09-01 är jag anställd vid institutionen för Pedagogik, didaktik och utbildningsstudier. Mellan 2013-09-05 och 2020-12-31 var jag förordnad som studierektor vid samma institution. För närvarande är jag tillsvidareanställd som universitetsadjunkt i utbildningshistoria. (Bilaga 7a & 7b)

3.2 Tidigare anställningar och förordnandetider

0203-0610 Uppsala universitet. Anställd som doktorand vid historiska institutionen.

0008-0203 Kind & Partners PR-byrå, Stockholm. Projektledare med eget kundansvar. Tjänsten innefattade planering av och genomförande av PR-arbete, innebärande författande av artiklar, informationsmaterial, pressmeddelanden etc. och långsiktig planering av olika

- företags PR-verksamhet samt relationer med media. Internt ansvar för mottagning och introducering av nyanställda
- 9909-0007 Kungliga biblioteket, vik. bibliotekarie vid handskriftsenheten
- 9906-9907 Dalarnas forskningsråd, forskarskolan. Anställd med uppgift att författa en vetenskaplig undersökning beställd av länsantikvarien i Dalarna. Undersökningen publicerades 1999 under titeln *Smedjan i Stjärnsund – arbete i plåtslageriet och klensmedjan 1892-1948*
- 9902-9906 Uppsala universitet, Kansliet för humaniora och teologi. Anställd med uppgift att genomföra en uppföljning av resultaten vid forskarutbildningen i de språkvetenskapliga ämnena. Uppföljningen resulterade i en skriftlig rapport (halvtid)
- 9809-9906 Uppsala universitet, studievägledare och assistent vid Institutionen för klassiska språk (halvtid)
- 9706-9707 Försvarsmakten, Dalabrigaden, instruktör vid utbildningen av värnpliktiga
- 9606-9608 Försvarsmakten, Dalabrigaden, instruktör vid utbildningen av värnpliktiga
- 9509-9603 Uppsala universitet, studievägledare och assistent vid Institutionen för klassiska språk (halvtid)

3.3 Andra uppdrag

- 2014 - 2018 Ledamot av institutionsstyrelsen vid institutionen för Pedagogik, didaktik och utbildningsstudier. I öppet val framröstad som representant för institutionens lärare.
- 2005 - 2016 Ledamot i styrelsen för Sällskapet för renässans- och barockstudier med säte i Stockholm

4. Vetenskapliga meriter

4.1 Reflektion över egen forskning

Min egen forskning har framförallt kretsat kring historiska, kulturella och sociala förhållanden rörande olika typer av resande, samt definitionen av och regleringen av ungdomstiden under den tidigmoderna perioden. Forskningen har bedrivits inom ramen för mitt avhandlingsprojekt, finansierat av historisk-filosofiska fakulteten vid Uppsala universitet, samt inom ramen för forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi (SEC) där jag har varit verksam sedan 2007. De resultat jag har presterat har redovisats i min doktorsavhandling, artiklar samt konferenspapers och publika föredrag. Inriktningen på min forskning har lett till att jag utvecklat särskilda kompetenser för hantering och tolkning av tidigmodernt latinspråkigt material, såväl tryckt som otryckt, otryckta tidigmoderna brevsamlingar och privat hållna journaler samt otryckta räkenskaper redovisade på olika språk.

Doktorsavhandling

I min avhandling *Den statskloka resan: adelns peregrinationer 1610-1680* (<http://www.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2:1193018>) studerar jag hur en samhällselit, aristokratin, i en tid av intensivt statsbyggande använde en viss typ av resa, den så kallade peregrinationen eller grand tour-resan, som socialt konkurrensmedel och som ett sätt att kvalificera sig för tjänster i statsbyråkratin. En förutsättning för studien är att statsledningen betraktade import av utländska exempel, bland annat med hjälp av kontinentalt resande, som en viktig del i stats- och samhällsutvecklingen. Avhandlingen har tre huvudsektioner. Den första innehåller en utredning av idéer om resandet. Jag visar att

begreppet statskloshet, fattat som förmågan att på ett nyttigt sätt bidra till utvecklingen av stat och samhälle med stöd av i utlandet förvärvade kunskaper och erfarenheter, var ett vägledande begrepp för adelns resande. I den andra huvudsektionen kartlägger jag i detalj vart resenärerna reste, hur länge de vistades på olika ställen, vad de gjorde där och vad det kostade. Resultaten visar att huvuddelen av resorna ägnades åt vissa universitetsorter och åt ett begränsat antal kulturellt, socialt och politiskt betydelsefulla metropoler som Paris och Rom. Där investerade resenärerna sin tid i så kallade exercitier, det vill säga övningar i dans, fäktning, ridning, moderna språk, teckning och annat som inte var föremål för universitetens verksamhet. De samlade även kulturellt kapital genom att besöka samtidens mest betydande byggnadsverk, konstsamlingar, teater- och operascener etcetera. Räkenskaper visar att enorma utgifter på kläder var en avgörande nyckel för att få tillträde till dessa arenor. Avhandlingens tredje huvudsektion ägnas åt en studie av resenärernas hemresa och hemkomst. Denna visar bland annat att reintegrationen i hemmiljön i förekommande fall var ytterst kostsam eftersom den återvändande resenären förväntades agera på i olika sammanhang med tillbörlig stil, inte minst uttryckt i dyra klädedräkter.

Sammantaget bidrar avhandlingen med nya insikter i den svenska statsbyggnadsprocessen och med kunskaper om den svenska adelns agerade visavi denna i termer av utbildning. 1600-talsadelns definition av utbildning visar sig vara bred och innefatta akademiska aktiviteter, fysiska övningar och erfarenhetsgenererande göromål. Avhandlingen skänker även detaljkunskaper om vilket kontinentalt kulturellt kapital som ansågs gångbart och hur det inhämtades och fördelades. Därtill har den åtskilligt att säga om fostran och utbildning av unga män samt om hur ungdomstiden uppfattades och reglerades inom adeln under tidigmodern tid. Det bör även framhållas att studien bygger på material, tryckt och handskrivet, som till stor del är författat på latin eller andra främmande språk. Ytterligare en källa är privat hållna räkenskaper, som förut inte beaktats i svensk forskning, men som i avhandlingen kommer till användning på ett sätt som inte tidigare varit brukligt.

Artiklar och papers

I ett antal artiklar och konferenspapers har jag utvecklat temata som grundar sig i arbetet med källmaterialet till avhandlingen. I *Johan Leijoncronas porträtt och kulturens plats i det svenska statsbygget på 1600-talet* (2013) resonerar jag kring hur kultur, i detta fall porträtt som tillkommit i anknytning till grand tour-resor, användes som social markör i 1600-talets samhälle. Adelns nyttjande av privatundervisning ligger till grund för mitt bidrag till *Utbildningshistoria* (2019 [2011]), ett läromedel avsett för lärarutbildning. Ungefär samma frågeställningar, men med fokus på studier i moderna språk står i fokus för *Från färdighet till skolämne: franskundervisningen och inflytandet från fransk kultur i Sverige under 1600-, 1700- och 1800-talen*. I *En kärlekshistoria: adliga äktenskapsaffärer på 1600-talet* intresserar jag mig för villkoren för kärlek och äktenskapsförhandlingar sett ur en ung adelsmans perspektiv, ett ämne som anknyter till avhandlingens studier av tidigmodern ungdomstid och villkoren för den. (Bilaga 12, 13, 15, 16)

Mer lösligt kopplat till tidigmoderna kulturella och sociala förhållanden är föremålet för artikeln *Språkresor – ackumulation av språkkapital eller konsumtion av upplevelser?* I den redovisas en del av resultaten från det av VR finansierade projektet Språket, skolan och samhället (projektår 2008-2010, projektledare docent Bo G. Ekelund, Stockholms universitet). I artikeln kartlägger jag marknaden för språkresor i Sverige och vilka aktörer som agerar på den. Jag utreder även med vilka värdeladdade begrepp som kunskaper i moderna språk marknadsförs och på vilka platser som språkreseföretagen arrangerar sin verksamhet. Resultaten analyseras med hänvisning till historiska förutsättningar för språkstudier och utbildningssociologisk forskning som visar att olika sociala grupper värderar kunskaper i olika moderna språk på skiljaktiga sätt. (Bilaga 14)

Internationalisering och pedagogisk utveckling

I min roll som studierektor med ansvar för internationalisering och som deltagare i internationellt lärarutbyte har jag intresserat mig för förutsättningarna för internationaliserad utbildning, framförallt med hänvisning till undervisningsmoment där studentgrupper med ursprung i olika länder möts samt internationella lärares medverkan på nationellt präglade kurser. I en begränsad empirisk undersökning har jag sökt svar på frågan om varför svenska studenter tycks ovilliga att delta i ickeobligatoriska undervisningsmoment på engelska som samordnas med grupper av inresande studenter. Jag har redovisat resultaten i konferensbidrag (exempelvis "Experiences of transnational education and teaching at the Department of Education at Uppsala University in Sweden", presenterat i Rennes 2017, samt "Internationalisering av högre utbildning: medverkan och motstånd", presenterat på Konferens i högskolepedagogisk utveckling, Uppsala universitet, 2020) och avser att i framtiden utveckla dessa studier. (Bilaga 10, 11)

Pågående forskningsprojekt

För närvarande arbetar jag, på den forskningstid jag har inom ramen för min tjänst, på ett projekt som ska sammanfattas i en monografi. Projektet är en vidareutveckling av de temata jag behandlade i min avhandling och handlar om att översätta, från latin till engelska, samt ge ut en resedagbok från 1640-talet. Utgåvan ska förse med ett förord och en kommentar som sätter texten i ett relevant historiskt och litteraturhistoriskt perspektiv. Samtidigt som översättningen publiceras i tryck kommer en digital kopia av resedagboken, som finns i handskriftssamlingen på Carolina, att publiceras i Alvin, Uppsala universitetsbiblioteks digitala arkiv. Resedagboken skrevs av den relativt okände svenske adelsmannen Carl Lilliecrona (1620-74) då han reste på sin grand tour på kontinenten åren 1639-1643/44 och redogör för hans resa i södra Frankrike, rundtur i Italien, resa i Schweiz och vistelse vid akademien i Saumur 1642-43.

Lilliecronas resa och hans dagbok är ett belysande, och på sätt och vis unikt, exempel på hur den svenska adeln använde en ny form av utbildning – resan – för att tillgodose nya behov. Att ge ut dagboken innebär att forskningsfältet tillförs en typ av material som annars är svåråtkomligt. Dessutom öppnas möjligheter för jämförande studier. Det är för den internationella forskningen nästan obekant att svenska adelsmän reste enligt i stort sett samma mönster som exempelvis den brittiska aristokratin, vars resande i Frankrike och Italien har varit föremål för en stor mängd studier.

Dagboken ger även insikter i hur ett kunskapsteoretiskt antagande omsattes praktiskt. Enligt humanister som Michel de Montaigne (1533-92) måste nya kunskaper bekräftas genom individens egna erfarenheter. Det räckte inte med att läsa om saker och ting. Världens realiteter skulle bekräftas med hjälp av betraktarens egna sinnen, något som kunde åstadkommas genom resandet. Mot bakgrund av detta blev det en knäckfråga för resenärerna att beskriva sin resa så att de både bekräftade sina ambitioner gentemot staten och visade att de var medvetna om resandets epistemologi och ontologi. Det fanns med andra ord flera skäl för en resenär att hårdhänt redigera sin text i syfte att uppfylla de disparata krav som ställdes på en dylik tidigmodern text. Frågan är dock hur denna redigering gick till. Tydligt är att Lilliecrona har tagit starka intryck av den guidelitteratur som han hade för handen och ur den hämtat upplysningar som han ibland ordagrant återger, vilket gör det vanskligt att avgöra skillnaden mellan hans egna och andras observationer. Även om det var kutym att förfara på sådant vis är saken, som visar att det inte bara vara resenärens egna iakttagelser som låg till grund för dagböckerna, bristfälligt belyst i den tidigare forskningen om svenska resenärer.

Ytterligare en intressant fråga är den om de manliga resenärernas förhållande till kvinnor. I sina observationer av kvinnor pendlar Lilliecrona mellan kommentarer som riktar in sig på kvinnors utseende, kroppar och klädsel samt arbetsförhållanden och ställning i samhället, vilket tillför empiri till forskningen om tidigmodern manlighet. Lite förenklat kan sägas att observationerna av kvinnor hörde

till ett slags manlighetsfostran, som bildade en betydelsefull del av den bildning och utbildning som resandet skulle bidra till. Hur detta gick till är dock en empirisk fråga. (Bilaga 9)

4.2 Publikationslista

- 2021 "Med guideboken i fickan: en ung adelsmans resor i 1600-talets Europa" i *Forskning & Framsteg*, nr. 3 2021. (Bilaga 9) Populärvetenskap
- 2020 "Internationalisering av högre utbildning: medverkan och motstånd", paper (peer review) presenterat på Konferens i högskolepedagogisk utveckling, Uppsala universitet, Uppsala. (Bilaga 10)
- 2018 *Den statskloka resan: adelns peregrinationer 1610-1680*. Diss. Uppsala. Tillgänglig på <http://www.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2:1193018>
- 2017 "Experiences of transnational education and teaching at the Department of Education at Uppsala University in Sweden" paper (peer review) presenterat på konferensen *Colloque international 'Voyage et formation de soi' – Se former par l'épreuve de l'ailleurs et de la rencontre*, Rennes. (Bilaga 11)
- 2014 "Johan Leijoncronas porträtt och kulturens plats i det svenska statsbygget på 1600-talet" (peer review) i Ericsson, Peter (m. fl. red.) *Allt på ett bräde: stat, ekonomi och bondeoffer: en vänbok till Jan Lindegren*, Uppsala, 2014, s. 327-337. (Bilaga 12)
- 2011 "Privatundervisning" i Larsson, Esbjörn & Westberg, Johannes (red.) *Utbildningshistoria*, Lund, 2019. 1:a utg. 2011. (Bilaga 13) (Läromedel)
- 2011 "Språkresor – ackumulation av språkkapital eller konsumtion av upplevelser?" (peer review) i *Praktiske grunde – nordisk tidskrift for kultur- og samfundsvidenskab*, no. 4, 2010, s. 69-87. (Bilaga 14)
- 2006 "En kärlekshistoria. Adliga äktenskapsaffärer på 1600-talet" i *Västmanlands-Dala Nations skriftserie XVII*, red. Arons, S och Edgren, H, s. 152-161. (Bilaga 15) Populärvetenskap
- 2006 "Från färdighet till skolämne. Franskundervisningen och inflytandet från fransk kultur i Sverige under 1600-, 1700- och 1800-talet" (peer review) tillsammans med Larsson, Esbjörn i *Fältanteckningar. Utbildnings- och kultursociologiska texter tillägnade Donald Broady*, s. 203-215 (Winbergs bidrag s. 203-208). (Bilaga 16)
- 2000 "Mårten Törnhielm och den europeiska resan. Reseberättande under 1600-talet" (peer review) i *Från Karakorum till Siljan*, red. Hodacs, H och Karlsson, Åsa. Lund. (Bilaga 17)
- 2000 "Smedjan" (peer review) i *Bruk i förändring en bok om Christopher Polhem och Stjärnsund under tre sekler*, red. Anna Götling. Hedemora. (Bilaga 18)
- 1999 *Smedjan i Stjärnsund: arbete i plåtslageriet och klensmedjan 1892-1948*, arbetsrapport från Dalarnas forskningsråd i Falun

4.3 Konferensmedverkan

- 2019 "Internationalisering av högre utbildning: medverkan och motstånd", paper (peer review) presenterat på Konferens i högskolepedagogisk utveckling, Uppsala universitet. (Bilaga 10)
- 2019 "Round table discussion: Challenges in internationalisation of teacher education" på IPT&L Conference i Uppsala i samarbete med representanter för nätverket 4U bestående av Ghent, Groningen, Göttingen och Uppsala.
- 2017 "Experiences of transnational education and teaching at the Department of Education at Uppsala University in Sweden" (peer review) på konferensen *Voyage et formation de soi: se former par l'épreuve de l'ailleurs et de la rencontre* på Université Rennes 2. (Bilaga 11)
- 2017 "Vilken språkundervisning ska vi ha i skolan?", föreläsning om betydelsen av utbildning i moderna språk på 1600-talet, på kollokvium om språkutbildning, Uppsala universitet
- 2016 "A tour through Provence and Italy to Rome in 1642" på konferensen *Topoi, Topographies and Travellers* på Svenska institutet i Rom
- 2013 "The Grand Tour of the Swedish Nobility in the 17th Century" på konferensen *Education and Elites* i Stockholm
- 2009 "Resor till Falu koppargruva – på gränsen till Europa" på konferensen om Sveriges Stormaktstid i Falun
- 2009 "Foreign Experience as Education. Swedish Travel in Europe in the 17th century" på Educult II i Uppsala
- 2008 "Resa i Europa på 1600-talet" på De svenska historiedagarna i Greifswald
- 2006 "Resa i Europa. Hemkomsten" på Barockakademiens möte under temat Identitet, Stockholm, november 2006
- 2006 "Adelns fostran och bildning under 1600-talet" på workshop i utbildningshistoria vid Mittuniversitetet i Härnösand, mars 2006
- 2005 "Axel Oxenstierna och de utländska studieresorna" vid Svenska historikermötet i Uppsala i mars 2005
- 2003 "Adlig utbildningsstrategi. 1600-talets utländska resor och begreppet kunskap" på konferens vid Lärarhögskolan i Stockholm under temat Pedagogikhistorisk forskning – Perspektiv, metoder och förhållningssätt, september 2003
- 2003 "Det förväntade mötet: Resa i 1600-talets Europa" på workshopen Beträktarnas många ögon i Göteborg, augusti 2003
- 2003 "Utlandsresan som pedagogisk metod under 1600-talet" på Institutionen för lärarutbildnings forskningsdag, Uppsala, maj 2003
- 2002 "Bildningsresor, integration och statsbyggande" på Svenska historikermötet i Örebro, april 2002

2000 Ars apodemica – Konsten att resa – föredrag hållet vid symposiet för Renässansen och Norden, arrangerat av Renässans- och barocksällskapet på Livrustkammaren, Kungliga slottet, Stockholm

4.4 Populärvetenskapliga föredrag

2020 "Adelns resor". Tv-program och poddradio på Historisk Axess. Se: <https://www.axess.se/tv/historisk-axess/sasong-5-del-4-av-4-adelns-resor/>

2020 "Den svenska adelns grand tour på 1600-talet" föredrag hållet på Folkuniversitetet i Uppsala.

2020 "Den svenska adelns grand tour på 1600-talet" föredrag hållet på Senioruniversitetet i Uppsala.

2019 "Svenska aristokrater på Grand Tour", föredrag hållet på Personhistoriska samfundet, Riksarkivet, Stockholm.

2019 "Grand tour i Europa. Unga adelsmäns bildningsresor på 1600-talet", föredrag hållet på Riddarhuset, Stockholm.

2019 "Adelsungdomars resor i Europa på 1600-talet", föredrag hållet på Uppsala missionskyrkas pensionärsförening

2019 "Grand tours på 1600-talet", föredrag hållet på Tessinsällskapet, Stockholm

2018 "Den statskloka resan", föredrag hållet på Riksarkivet, Stockholm

2018 "Resa i Europa. Den svenska adelns grand tours på 1600-talet", föredrag hållet på Studenthistoriska sällskapet i Uppsala

2018 "Internationalization at Department of Education: Ways to increase mobility", föredrag hållet på International Staff Week på Institutionen för pedagogik, didaktik och utbildningsstudier, Uppsala

2018 "Resor som metod för kunskapsinhämtning – ett exempel från svensk stormaktstid", föredrag hållet på Uppsala kommuns fortbildningsdag för lärare.

2011 "Resa i Europa", föredrag hållet för Studenthistoriska sällskapet i Uppsala

2009 "Resor och kärlek på 1600-talet". Föredrag hållet som gästföreläsare på Danderyds gymnasiums historiedag

2004 "Resa i 1600-talets Europa. Utbildning, lyx och äventyr i Frankrike, Holland och Italien", föredrag på Dalarnas museum i Falun, december 2004

2002-2005 Årlig föreläsning om "Konsten att resa på 1700-talet" på Uppsala universitets sommarkurs om Carl von Linné

2000 "Smedjan i Stjärnsund", föredrag i Stjärnsund, Dalarna, juni 2000

4.5 Externfinansierad forskning

Åren 2008 till 2010 medverkade jag som forskare i det av Vetenskapsrådet finansierade projektet *Språken, skolan och samhället*, under ledning av docent Bo G. Ekelund, Stockholms universitet.

5. Pedagogiska meriter

Min pedagogiska meritering bygger på formell utbildning, undervisningserfarenheter i rollen som lärare och kursledare samt arbete som studierektor vid Institutionen för pedagogik, didaktik och utbildningsstudier mellan åren 2013 och 2020. Jag ska i det följande redovisa min pedagogiska meritering och diskutera min pedagogiska grundsyn samt mina erfarenheter av pedagogiskt ledarskap och pedagogiskt utvecklingsarbete. Jag menar att en framgångsrik lärare måste kombinera en rad förmågor och färdigheter, som goda ämneskunskaper, förmåga till reflektion över den egna undervisningen och kapacitet att stimulera studenternas eget lärande med hjälp av en kreativ inställning till olika lärandesituationer.

5.1 Pedagogisk utbildning

Min formella pedagogiska utbildning består av Högskolepedagogisk grundkurs på motsvarande 5 veckors heltidsstudier (bilaga 3) och kursen Handledning av doktorander på motsvarande 3 veckors heltidsstudier (bilaga 4). Bägge kurserna genomfördes vid Uppsala universitet. Utöver detta har jag fullgjort Försvarets reservofficersutbildning (1993-04-13 – 08-25) med betyget väl godkänt i ämnet ledarskap (bilaga 6).

5.2 Undervisningserfarenhet

Min undervisningserfarenhet bygger på undervisning vid Historiska institutionen vid Uppsala universitet och framför allt, på undervisning vid Institutionen för pedagogik, didaktik och utbildningsstudier vid samma lärosäte mellan åren 2008 och 2021. Utomlands har jag vid flera tillfällen undervisat vid Université Catholique de l'Ouest i Angers och Nantes i Frankrike. Den sammanlagda undervisningstiden, inräknat tid för kursledarskap, uppgår till cirka 4 500 timmar (se nedan s. 18-19).

Undervisningstiden fördelar sig på ett stort antal kurser på olika program och olika ämnen. Jag har bedrivit merparten av min undervisning på lärarutbildningen, framför allt på ämneslärarprogrammen, men även på grundlärarprogrammen och förskollärarprogrammet. Det mesta av denna undervisning har ägnats åt kurser som behandlar utbildningshistoria, pedagogisk historia och utbildningssociologi, åt kurser i teori och metod samt åt handledning av lärarexamensarbeten. Under den tid jag varit verksam som universitetslärare har jag även haft kursledaransvar för ett stort antal kurser (se nedan s. 18-19). Jag har också undervisat på kurser som ingår i Beteendevetarprogrammet och Programmet för personal och arbetslivsfrågor, samt på grundkurser i pedagogik och pedagogik med inriktning mot vuxna och arbetsliv. Dessa kurser har i första hand rört pedagogisk historia, men även sådant som organisation och ledarskap. Pedagogisk historia har vidare varit föremål för min undervisning i ämnet Barn- och ungdomsvetenskap.

På masternivå har jag i första hand undervisat på det internationella masterprogrammet i utbildningssociologi, företrädesvis på kurser som behandlar internationalisering av utbildning och transnationella utbildningsstrategier samt kurser som behandlar barn och unga ur ett sociologiskt och historiskt perspektiv. Jag har även examinerat masteruppsatser i ämnet pedagogik.

Den undervisning jag har bedrivit utomlands, vid Université Catholique de l'Ouest (hädanefter UCO) i Angers, har till största delen skett vid dess campus i Nantes. Vid två tillfällen har jag varit kursledare för en i utbildningshistoria (Histoire de l'Education), vilket inneburit planering, genomförande och betygssättning enligt den organisation och regler som gäller vid franska universitet. Undervisningsspråk har varit engelska. Ifråga om de internationella kurserna hemmavid har jag i första hand undervisat på och lett kursen i utbildningshistoria, men även gjort insatser på kursen i ledarskap och kursen i språk och kulturer.

Slutligen kan nämnas att jag för institutionens räkning undervisat utom universitetet, bland annat i Norrtälje och Västerås, på kurser för kommunala lärarutbildare, det vill säga de lärare som fungerar som handledare då lärarstudenterna gör sin verksamhetsförlagda utbildning. (Bilaga 8)

5.3 Pedagogisk grundsyn

Jag vill till att börja med framhålla att jag betraktar undervisningen som en av de viktigaste uppgifter en person verksam vid ett universitet kan ha, tillsammans med uppdrag inom forskning och organisationsledning. Jag sätter stort värde på lärarrollen, trivs i den och tar undervisningsuppdraget på stort allvar, inte minst av respekt för studenterna som avsätter tid och pengar för att delta i universitetets kursverksamhet. Jag är mån om att förbereda mig väl och upprätthålla en konstruktiv dialog med studenterna om utbildningens innehåll och kvalitet. I samtal med mina närmaste kollegor diskuterar jag framgångar respektive tillkortakommanden i undervisningssammanhang.

Bakgrund

Min pedagogiska grundsyn har formats av mina erfarenheter av att vara student i ämnena latin och historia i Uppsala på 1990-talet, forskarstuderande i historia i början av 2000-talet och lärare på lärarprogrammen samt i ämnena utbildningssociologi, pedagogik och barn- och ungdomsvetenskap från 2008 fram till nu. Mina vistelser som gästlärare vid UCO i Angers har givit mig möjlighet att reflektera över lärande och interaktion mellan studenter och lärare i olika kulturella miljöer, vilket har varit av avgörande betydelse för min utveckling som pedagog.

Att vara student i latin respektive historia i Uppsala innebär att träda in i två sinsemellan skilda, men traditionstyngda miljöer. Latinundervisningen bedrevs i små, men hårt selekterade grupper, där många studenter hade mycket goda förkunskaper. Föreläsningar förekom inte utan seminarieformen var helt dominerande. Undervisningen byggde på tydliga uppgifter – läxor – som behandlades, ibland under förhörsliknande former, i små grupper. Eftersom deltagarantalet var litet fick varje student mycket utrymme och undervisningen blev formativ då varje students styrkor och svagheter med tiden blev uppenbara. Muntliga examinationer var ofta förekommande. Förhållandet mellan lärare och studenter byggde på att lärarna uppfattades som auktoriteter på grundval av deras omfattande ämneskunskaper, verksamhet som forskare och skicklighet i undervisningen. Det förekom en tydlig implicit och explicit socialisation, byggd på en uppfattning om vad filologi var och hur den förhöll sig till andra ämnen. Sambandet mellan grundutbildning och forskarutbildning var starkt då studenter, doktorander och lärare ofta träffades i olika sammanhang. Det förutsattes att alla hade ett omfattande humanistiskt intresse och allmänbildning.

Miljön på historiska institutionen liknade den på klassiska språk, men var i väsentliga avseenden också olik den. Till likheterna hörde att studenterna var hårt gallrade via höga antagningskrav, att lärarna uppfattades som auktoriteter tack vare sina ämneskunskaper och att det fanns en outtalad uppfattning om att alla som sökt sig till institutionen drevs av ett starkt intresse för ämnet och humaniora i allmänhet. Till skillnaderna hörde att studenterna var betydligt fler än i ämnet latin och att undervisningen därför bedrevs på ett annat sätt med utgångspunkt i föreläsningar och seminarier för stora grupper med koncentration på litteraturstudier och instuderingsfrågor. Kurserna examinerades skriftligt via salstentor och PM. Socialisationen var tydlig. Det förutsattes att duktiga studenter skulle söka sig till forskarutbildningen och seminarieverksamheten på C- och D-nivå hade inslag av samarbete med forskarutbildningen. Det fanns en tydlig uppfattning om utvaldhets, att vara historiker var något eftersträvänsvärt.

När jag efter mina forskarstudier började arbeta som forskningsassistent i utbildningssociologi fick jag efterhand alltmer omfattande undervisningsuppdrag på lärarutbildningen. Denna undervisning innebar att mina invanda tankar om lärande, studentroll och lärarroll utmanades. Jag upplevde att

atmosfären på lärarutbildningen var annorlunda än den jag vant mig, bland annat att kopplingen mellan grundutbildning och forskning var mindre väl synlig, och att en professionsutbildning – av förklarliga skäl – ställde andra krav på en lärare än vid en ämnesinstitution. Förutom att ges ämneskunskaper måste lärarstudenter på alla kurser förberedas för sitt kommande yrke, och detta måste såväl lärare som studenter reflektera över. Att förklara till vad nytta vi gör saker inom utbildningen blir en fråga av mer avgörande karaktär än inom renodlade ämnesstudier. Annorlunda uttryckt är det (och bör så vara) helt centralt att föra en kontinuerlig metadiskussion om lärande med personer som ska ha just lärande som sin profession.

Mötet med lärarstudenterna innebar också ett möte med en studentgrupp som var delvis annorlunda sammansatt än de tämligen homogena studentgrupper jag själv hade varit en del av. Då ganska många lärarstudenter kommer från studieovana hem och är sparsamt utrustade med kulturellt och utbildningsmässigt kapital blir det av avgörande betydelse att läraren – utan avkall på innehåll och kvalitet – anpassar sin undervisning. Av särskild vikt är att läraren inte förutsätter att studenterna redan då de börjar har alla kunskaper som de behöver som universitetsstudenter. Tvärtom måste läraren i dialog med studenterna vara uppmärksam på sådant som hindrar dem att ta till sig av information och instruktioner och som motverkar deras självständighet. Det är inte minst i denna dialog som metadiskussionen om lärande behöver föras.

Utöver erfarenheterna från mina egna studier och mötet med studenterna på lärarutbildningen har min undervisning vid UCO i Frankrike väsentligt bidragit till min utveckling i rollen som lärare. Universitetsmiljön och organisationen av högre utbildning i Sverige respektive Frankrike är på ytan mycket lika varandra, men i undervisningen finns en rad subtila och mindre subtila skillnader, bland annat ifråga om studenternas självständighet. Relationen mellan lärare och studenter är också betydligt mer hierarkisk än den är i Sverige. Jag blev varse att studenterna på föreläsningar betedde sig på ett sätt som jag aldrig sett studenter i Sverige göra, som att högljutt tala med varandra, kasta saker i luften och demonstrativt ignorera lärarens försök att få något sagt. På seminarierna uteblev den dialog som är själva fundamentet för seminarieverksamheten i Sverige. Detta berodde delvis på språkförbistringar, men även på att studenterna uppenbarligen inte förväntade sig att mandatet att föra seminariet framåt kunde läggas i deras händer. Med frågor om vad sådant berodde på var det upplysande att auskultera på franska universitetslärares undervisning och där bevittna att studenterna betedde sig ungefär på samma sätt. Att det handlade om kulturellt bundna företeelser var uppenbart. Ett sätt att hantera denna situation var att, liksom med lärarstudenterna hemmavid, föra en diskussion om undervisning och lärande. Tillsammans med de franska studenterna blev det intressant att tala om former för studentaktiva inslag och om relationen mellan lärare och student, exempelvis genom att reflektera över hur svenska studenter normalt tilltalar sina lärare med "du" och den informella ton som oftast råder mellan dem och deras lärare.

Det är mot denna bakgrund, och i dialog med studenter och kollegor, samt i deltagande i formella utbildningar, som jag successivt har utvecklat min pedagogiska grundsyn. Jag tycker själv att jag i mina ämnesstudier och i min forskarutbildning har fått en solid grund att stå på, en grund som jag menar är oundgänglig för att jag ska kunna skapa situationer för gott lärande. Förutom ämneskunskaper består denna grund av en god förståelse för forskarsamhället, universitetet och principerna för kunskapsproduktion, samt av en alltmer fördjupad och kritiskt orienterad syn på min roll som lärare. Jag har med tiden blivit allt bättre på att förstå den komplexa aktivitet som lärande utgör och att en av de viktigaste källorna till ny pedagogisk kunskap är de formativa samtal – den metadiskussion – som jag numera kontinuerligt för med studenter och kollegor. Det kan röra sig om organisering av utbildning i stort, men också om detaljer, såsom optimala former för föreläsningar inom distansundervisningen.

Att arbeta med lärande

En ideal tanke som jag rör mig med och som jag brukar diskutera tillsammans med studenterna, är att universitetsstudiernas mening är att bli bättre på att tänka och handla. Med detta menar jag att studenten ska ges verktyg – ämneskunskaper och ett utvecklat kritiskt tänkande – som ger möjlighet att förstå, analysera och förklara problem utifrån olika synvinklar. Detta är det avgörande menar jag: förmågan att se samma sak i olika typer av kontext och förstå att svaret på en och samma fråga beror på från vilket håll saken betraktas. Förmedlingen av denna kompetens är lärarens centrala uppgift. I arbetet med en sådan grundhållning har jag successivt förändrat mina undervisningsstrategier, bland annat genom att förstärka min strävan efter konstruktiv länkning, det vill säga att tydlig koppla kursmål, innehåll, undervisningsmoment och examination till varandra. Förutom det som berörts ovan bygger detta på erfarenheter från distansundervisning, som ställer delvis andra krav på lärare och student än campusundervisning. Bland annat banar inspelade föreläsningar väg för lärandesituationer där *flipped classroom* är att föredra, det vill säga moment där direktkontakten mellan lärare och student sker i utbyten i samband med seminarier och workshops och inte via föreläsningar.

Föreläsningar och seminarier

Föreläsningar och seminarier är, menar jag, de grundläggande formerna för undervisning, även om sätten att genomföra dem har påverkats av den alltmer förekommande distansundervisningen. Läraren måste ta stor hänsyn till var studenterna befinner sig i utbildningen och nivåanpassa såväl föreläsningar och seminarier. Föreläsningar på grundnivå bör behandla kurslitteraturen ingående i syfte att hjälpa studenterna i läsningen genom att förklara begrepp, peka ut centrala företeelser och diskutera samband mellan olika titlar i kurslitteraturen. Föreläsningar på masternivå bör i större grad inriktas på en kontextualisering av det studerade stoffet och på resonemang om hur kunskap på det aktuella området har kommit till samt vilka metoder och teorier som har använts.

Av stor vikt är att sådant som behandlas på föreläsningarna sedan tas upp på seminarierna i syfte att skapa tydliga samband i undervisningen. Instruktionerna inför seminarierna ifråga om vilken litteratur som ska läsas och vilka eventuella uppgifter som studenterna ska fullgöra måste vara tydliga. Särskilt nybörjarstudenter bör få en genomgång om vad läraren avser att göra på seminarierna och få en förklaring till seminariets funktion i undervisningen. Ifråga om mina egna seminarier knyter jag an till den humboldtska traditionen, som stipulerar att all seminarieverksamhet ska vara forskningsanknuten och att seminariedeltagarna ska betraktas som jämlikar.

Denna idé måste självfallet situationsanpassas. Särskilt i de fall där seminarierna är obligatoriska bör de vara av prövande karaktär, vilket omintetgör den ideala tanken om jämlikhet inför seminariet. Läraren bör under alla omständigheter sträva efter en miljö där studenterna känner sig bekväma med att diskutera kursinnehållet och kurslitteraturen. Detta sker genom att ställa tydliga frågor, uppmuntra studenterna och aktivt tilltala dem som tenderar att sitta tysta. Seminariet bör avslutas med en reflektion kring de viktigaste lärdomar som studenterna dragit av undervisningstillfället. Läraren bör även kommentera den egna undervisningen och vid behov förtydliga information om bedrivandet av seminarierna. Seminarier på masternivå bör bedrivas på samma sätt, men kraven på förberedelser ska vara högre än inför seminarier på grundnivå. Det kan exempelvis röra sig om att mängden text som ska läsas är större och att litteraturen är mer komplicerad. Det kan också handla om att ställa krav på att studenterna själva i förväg formulerar de frågor som ska behandlas på seminariet. Dock bör läraren även på masternivå föra en fortlöpande metadiskussion med studenterna om undervisningens innehåll, mål och mening.

Examination och återkoppling

Konstruktiv länkning ska inte uppfattas som att läraren på förhand har bestämt sig för frågorna på examinationen och anpassar undervisningen efter dem. Snarare bör examinationen anpassas efter

innehållet i seminarierna i så motto att studenternas frågor och diskussion får peka ut huvudinriktningen på innehållet i examinationen, givetvis under förutsättning att uppfyllandet av kursmålen kontrolleras. Studenterna ska som ett resultat av detta känna igen sig i frågorna på examinationen. Läraren bör inte överraska studenterna med perifera frågor som inte uttryckligen behandlats i undervisningen även om de kan besvaras av kurslitteraturen.

På en professionsutbildning som lärarutbildningen bör en mångfald av examinationer tillämpas i syfte att utvecklas sådana förmågor – skriftliga och muntliga – som läraren har nytta av i sitt yrke. Examinationerna måste även relateras till kursmålen så att sådant som ska prövas verkligen prövas. Återkoppling är central för studenternas utveckling, men tyvärr är denna ofta tillbakasatt på grund av bristande resurser och stora studentgrupper. I princip bör varje student få personlig feedback på varje examinerisk uppgift. Om detta inte är möjligt bör läraren efter genomförd examination kommunicera med studentgruppen om hur bedömningen har gått till och lämna en generell kommentar till betygssättningen av respektive uppgift. Sådan återkoppling kan lämpligen ske muntligt på ett särskilt schemalagt tillfälle.

Handledning

Handledning av uppsatsskrivande studenter är ett stimulerande och samtidigt utmanande undervisningsuppdag. Stimulerande i så motto att läraren får möjlighet att med relativt gott om tid till förfogande arbeta med en eller två studenter och deras forskningsfråga. Utmanande i så motto att handledningen ställer stora krav på handledaren, som måste balansera studenternas behov av ledning i komplexa frågor och behov av att självständigt utvecklas i sitt forskningsarbete.

Oavsett ämne och studenternas förkunskaper bygger bra handledning på att det finns tydliga ramar, det vill säga att det är klart uttalat vad studenten kan förvänta sig av handledaren, och tvärtom, vad läraren kan förvänta sig av studenten i form av de krav som ställs på examensarbetet. Min erfarenhet är att det är avgörande att handledare och student noggrant går igenom sådana frågor då handledningen börjar. De bör gemensamt titta på instruktioner, kursmål och betygskriterier samt göra upp en plan för hur handledningen ska gå till, exempelvis vad som gäller för kommunikationen mellan handledare och student. Det åligger handledaren att vara noga med att följa de direktiv som ges av kursledaren och inte låta egna käpphästar ifråga om uppsatsskrivande bli allenarådande. Handledaren bör även hålla sig informerad om hur andra handledare arbetar. Det är inte önskvärt att alla handledare agerar på exakt samma sätt, men det är av betydande vikt att studenter på samma kurs bemöts på ett likvärdigt sätt.

Handledaren bör vidare anpassa sin handledning efter studenternas nivå och förkunskaper. I ideala fall kan handledaren koncentrera sig på att kommentera självgående studenter som självständigt formulerar frågor, syfte, identifierar ett forskningsläge, genomför en empirisk undersökning, analyserar materialet och besvarar frågorna. Mer ofta förekommande är dock att handledaren under handledningens gång måste lägga sig vinn om att förklara de grundläggande premisserna för forskning och med varsam hand styra studenterna så att deras undersökningar blir möjliga att genomföra på utsatt tid. Här handlar det om att gå en balansgång mellan att tydligt leda studenterna och att ge dem sådan frihet så att arbetet verkligen blir deras eget och inte handledarens.

Forskningsanknytning

Forskningsanknytning bör genomsyra alla undervisning på alla nivåer och bygga på progression. (Undantaget är sådan professionsanknuten undervisning som bygger på adjungerade adjunkters starka verksamhetsanknytning och deras erfarenheter). Progression uppnås genom att teoretiska och analytiska begrepp först förklaras och att läraren går igenom grunderna för forskningsanknuten undervisning. Efterhand bör alltmer forskningslitteratur i form av monografier och artiklar användas.

Av stor vikt är att läraren hjälper studenterna med läsningen på så sätt att de får hjälp med att identifiera centrala begrepp och dessas betydelse för analys av empiriska material. På masternivå bör litteraturen så gott som undantagslöst vara forskningslitteratur. Med rätt förberedelse ska studenterna på den nivån själva ha möjlighet att ta till sig analytiska begrepp och relatera vad de läser till en större forskningskontext. De bör också kunna formulera självständiga och kritiska frågor till litteraturen, frågor som sedan bör ligga till grund för seminariediskussionen. Läraren måste dock alltid reflektera över studentgruppens behov av stöd vid läsandet av avancerade forskningsprodukter.

Eget lärande

Av väsentlig vikt är att läraren tar ansvar för det egna lärandet, inte bara ämnesmässigt utan även pedagogiskt. Jag har haft turen att samarbeta med många duktiga kollegor, ofta med betydligt mer kunskaper i grundläggande pedagogik, och betydligt mer erfarenhet av undervisning än vad jag själv har besuttit, vilket jag har kunnat ta intryck av. Det har även varit betydelsefullt att ta del av mina närmaste studierektors syn på pedagogisk utveckling i diskussioner om lyckade och mindre lyckade undervisningsmoment. Något som är mycket lärorikt är att auskultera på andras undervisning, vilket jag planerar att göra vid fler tillfällen eftersom jag ser det som ett effektivt sätt att utveckla den egna kunskapen om lärande. I ett par konferenspapers (ovan nämnda i reflektionen över den egna forskningen) har jag strävat efter att förankra mina reflektioner om undervisning i internationaliserade miljöer med hjälp av tidigare forskning och teoretiska begrepp. En lärdom är att samma utmaningar, inte minst beträffande lärarutbildning, möter alla lärare som arbetar med internationalisering i stora delar av världen.

Sammantaget menar jag att jag långt ifrån är färdig som pedagog, vilket man heller aldrig blir, men att jag på ett ansvarsfullt sätt har utvecklats som lärare genom att söka olika sätt att ge utlopp för min pedagogiska grundsyn.

5.4 Erfarenhet av pedagogiskt ledarskap och pedagogiskt utvecklingsarbete

Under min tid i olika positioner vid universitetet, inte minst som studierektor mellan 2013 och 2020, har jag haft möjlighet att skaffa mig erfarenheter av pedagogiskt utvecklingsarbete och pedagogiskt ledarskap, begrepp som jag menar avser arbetet med att utveckla verksamheter så att kvaliteten på undervisning och lärande säkras och förbättras. Sådant arbete sker på olika platser och på olika plan i en organisation och jag ska här lyfta fram några huvudsakliga tankar kring mina tidigare erfarenheter. Det bör påpekas att studierektorsuppdraget över tid förändrades beträffande omfattning och ansvarsområden. I huvudsak avsåg mina arbetsuppgifter ansvar för grundkurser i pedagogik och pedagogik med inriktning mot vuxna och arbetsliv, kurser i utbildningssociologi och kurserna inom det internationella masterprogrammet i utbildningssociologi samt masterprogrammet i utbildningsvetenskap. Jag hade även ansvar för kurserna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan inom långa ämneslärarprogrammet och kompletterande pedagogiska utbildningen (KPU), samt institutionens kurser för inresande utbytesstudenter. Jag hade personalansvar för mellan 20 och 30 medarbetare, vilket innebar ansvar för en kontinuerlig dialog med dem om deras tjänstgöring och arbetssituation, bland annat i form av årliga medarbetarsamtal. (Bilaga 8)

Kursledarrollen

Det finns skäl att inleda med några ord om kursledarrollen då den i mina ögon är central för kvalitet i undervisning och pedagogisk utveckling. Kursledaren bör, i dialog med studierektor, ta vara på studenters och lärares synpunkter på kursen och använda dem för långsiktig utveckling. Kursvärderingarna är ett viktigt verktyg för detta, men kursledaren bör även vara lyhörd för och aktivt söka studenternas synpunkter under kursens gång. Detta kan göras genom att löpande ställa frågor till deltagarna om deras uppfattning om undervisning med mera i samband med seminarier eller särskilt schemalagda tillfällen för uppföljning. En nyckel för att detta ska uppfattas som relevant av

studenterna är att kursledaren redan vid kursstart informerar om tidigare studenters och lärares synpunkter på kursen och hur kursen utvecklats som en följd av därav. Det åligger sedan kursledaren att kritisk granska kursens litteratur, undervisningsformer och examinationer i förhållande till kursmålen och i samarbete med övriga lärare förbättra kursens kvalitet. Kursledaren har vidare ett väsentligt ansvar att förbereda genomförandet av kursen med hjälp av noggranna förberedelser i form av studiehandledning, instuderingsfrågor och organiserandet av information på den lärplattform som används. I samband med detta är det av stor vikt att lokala bestämmelser om lärosätets skyldigheter gentemot studenterna beaktas och följs.

Programutveckling, kursutveckling och utvärdering

Som studierektor har jag arbetat med programutveckling, framför allt ifråga om ämneslärarprogrammet och den kompletterande pedagogiska utbildningen för ämneslärare (KPU). Programutvecklingen har bestått i att justera kursordningen på programmen i syfte att säkra progressionen mellan kurserna och, i fallet med ämneslärarprogrammet, skapa så kallade mobilitetsfönster som underlättar för studenternas utbytesstudier vid utländska universitet. Jag har haft ansvar för att först utveckla en distansvariant av KPU och sedan en komprimerad KPU på distans. Utvecklingen av distansundervisningen skedde i nära samarbete med respektive kursledare och institutionens rådgivare i pedagogiska frågor om distansundervisning. Eftersom ett antal kollegor som var inblandade i detta projekt var kritiska till att bedriva lärarutbildning på distans över huvud taget, krävdes en ingående dialog och ett arbete kring hur förmedlingen av utbildningens kunskapsinnehåll skulle utformas. En lösning blev att betrakta utbildningen utifrån de krav som ställs på studenterna inom den verksamhetsförlagda utbildningen och sträva efter att utforma kursinslag som förberedde dem för den.

Den komprimerade kompletterande pedagogiska utbildningen vid Uppsala universitet bygger helt och hållet på ett förslag som jag arbetade fram och presenterade för utbildningsvetenskapliga fakulteten. Programmet läses på 15 månader och innefattar två sommarterminer, en hösttermin och en vårtermin. I princip är programmet byggt kring den sammanhängande verksamhetsförlagda utbildning (VFU) på 30 hp som studenterna genomför på vårterminen. Tanken med detta är att ge studenter som redan har arbete på en skola möjlighet att genomföra VFU på sin arbetsplats. Därmed kan en student som redan är aktiv lärare läsa in den kompletterande pedagogiska utbildningen på kort tid och en arbetsgivare behöver bara släppa sin anställda under en termin – höstterminen.

En viktig grund i arbetet med programutvecklingen har varit de utvärderingar av lärarutbildningen som gjorts vid institutionen för pedagogik, didaktik och utbildningsstudier, bland annat Sven- Erik Hanséns och Tom Wikmans *4U Utvecklande utvärdering utbildningsvetenskapliga kärnan Uppsala Universitet* (2016) och Universitetskanslersämbetets utvärdering av ämneslärarprogrammet som genomfördes 2018. Ifråga om den senare författade jag för Uppsala universitets räkning självvärderingen beträffande den utbildningsvetenskapliga kärnan, vars kvalitet senare godkändes av UKÄ. Oaktat UKÄ:s synpunkter gav arbetet, till vilket kursledarna på den utbildningsvetenskapliga kärnan bidrog med underlag, skäl att kritiskt genomlysna den egna kursverksamheten med fokus på bemanning, samband mellan kurserna och måluppfyllnad i förhållande till Högskoleförordningen.

Redan före UKÄ:s utvärdering hade den revidering av programmen som nämndes ovan påbörjats, men revideringen fick extra skjuts av utvärderingen, inte minst i arbetet med den omfattande kursplanerevision som skedde i samarbete med studierektorerna för de övriga lärarprogrammen. Målsättningarna för detta revisionsarbete var att garantera att målen på den utbildningsvetenskapliga kärnans kurser anknyter till Högskoleförordningen och att skapa enhetlighet i kursplanernas utformning. Som en följd härav behövde kurslitteraturlistor och undervisningsinnehåll i flera av kurserna utvecklas, ofta i en kritisk dialog mellan kollegornas önskemål om att grunda undervisningen

på verksamheten i institutionens forskningsgrupper och behoven av att uppfylla de mål på utbildningen som stipuleras av Högskoleförordningen.

Jag vill avslutningsvis framhålla att den kurs- och programutveckling som omtalas ovan i hög grad bygger på återkoppling från studenter. Dels genomförde vi terminsvisa sammanställningar och utvärderingar av samtliga kursvärderingar, med hjälp av vilka vi kunde identifiera styrkor och svagheter i kurserna. Dels genomförde jag muntliga utvärderingar med studenterna för att ta reda på hur de uppfattade sin utbildning och vad som kunde förbättras i den. (Bilaga 8)

Internationalisering

Internationalisering av utbildning har utvecklats till ett av mina största pedagogiska intressen. Jag var först en del av och ledde sedermera institutionens grupp för internationalisering, där vi arbetade med internationella utbyten, utveckling av institutionens internationella kursverksamhet (vilken jag som studierektor var ansvarig för) samt andra internationella kontakter som lärarutbyten. Jag har även deltagit i konferenser (i Sverige, Island och Frankrike) som syftat till att utveckla pedagogiska tankar och metoder kring internationalisering. Det mest väsentliga argumentet för att bedriva internationalisering av högre utbildning är, som jag ser det, behovet av att ge studenterna möjlighet att utveckla generiska kompetenser som fungerar i sammanhang där samarbete med människor med annan kulturell och språklig bakgrund förekommer. För lärarstudenter är det av helt avgörande vikt att vi ger dem färdigheter för att möta situationen i dagens mångkulturella klassrum. Ett sätt att uppnå detta är att utbilda studenterna i situationer där de måste tala ett annat språk än modersmålet och hantera möten där det inte på förhand är givet utifrån vilka värderingar och kulturella normer som människor tänker och agerar. Sådant kan exempelvis ske på kursmoment där olika studentgrupper samarbetar, antingen på campus eller på distans. (Bilaga 8)

Administration

En god administration är en förutsättning för framgångsrik pedagogisk verksamhet. I samarbete med prefekter, studierektorer och administrativ chef har jag i rollen som studierektor verkat för en kontinuerlig förbättring av administrativa rutiner. En vägledande faktor var statens riktlinjer för offentlig förvaltning, där god, rättssäker och transparent service står i fokus. I detta arbete tog jag och andra studierektorer bland annat fram riktlinjer för kursledare. I ett dokument titulerat "Kursledarens ansvar" samlade vi de huvudsakliga instruktioner som kursledare behöver för att verka enligt de regler och riktlinjer som finns vid institution, fakultet och universitet. På samma sätt och i samma anda författade vi ett dokument om "Rättssäker examination" i syfte att säkerställa att examinatorers myndighetsutövning ifråga om bedömning och betygssättning sker enligt de krav som ställs av UKÄ och Högskoleförordningen. En bärande tanke bakom dessa dokument var att administrationen bör fungera så väl att missförstånd som leder till diskussioner och konflikter om betygssättning undviks i syfte att ställa lärande och undervisning i centrum. (Bilaga 8)

5.5 Översikt över undervisningstimmar. Sammanlagt antal timmar: 4 442.

1. Översikt över undervisningstimmar vid Uppsala universitet 2008-2014. k = kursledare för kursen

Kurser på grundnivå	VT 14	VT 13	VT 12	HT 11	VT 11	HT 10	VT 10	HT 09	VT 09	HT 08	S:a
Barn och ungdomar i samhället 7,5 hp			40 k	100 k	430 k	400 k	223	336	66	150	1745
Barns och ungdomars förutsättningar i förskola och skola 7,5 hp									98		98
Barn och ungdomstidens framväxt och institutionalisering 7,5 hp	97k		16 k	40 k	20	20					193
Lärares arbete - handledning och mentorskap, 7,5 hp			9	22							31
Pedagogisk historia, 7,5 poäng	46		80 k								126
Pedagogik och makt, 7,5 hp				100 k							100
Tematiska studier i historia 7,5 hp										40	40
Utbildningssystemets framväxt och struktur, 7,5 hp		70 k									70
Utbildningens framväxt och villkor med inriktning mot förskollärare, 10 hp	61										61
Utbildningens framväxt och villkor med inriktning mot ämneslärare, 7,5 hp	6										6
Utbildningens framväxt och villkor med inriktning mot ämneslärare, 10 hp	24										24
Utbildning och samhällsförändring, 7,5 hp		70 k									70
Vetenskapsteori för pedagogik och studier av utbildning, 7,5 hp			12								12
Kurser på avancerad nivå											
Examensarbete inom utbildningsvetenskap 15 hp	60	108		200 k	44	16	36	16	56	24	452
Utbildningsvetenskaplig teori och metod 7,5 hp	8		56	32	72					4	172
Utbildningssociologi: barn och unga 7,5 hp				50 k							50
Summa	302	248	213	544	566	436	259	352	220	218	3358

2. Översikt över undervisningstimmar vid Uppsala universitet 2015-2020. k = kursledare för kursen

Kurser på grundnivå	HT 20	VT 20	HT 19	VT 19	HT 18	VT 18	HT 17	VT 17	HT 16	VT 16	HT 15	VT 15	S:a
Historie de l'Education 5 hp i Angers/Nantes				40				40		75		75	230
Language and culture in the classroom, 7,5 hp		15											15
Organisation, lärande och ledarskap 7,5 hp								17k					17
Pedagogisk historia, 7,5 poäng	8	8					16						32
Sociala grupper utbildningsstrategier 7,5 hp							2	2	2	2			8
Utbildningens framväxt och villkor med inriktning mot förskollärare, 10 hp			26	20							16	92	154
Utbildningens framväxt och villkor med inriktning mot grundlärare, 10 hp			8	8	32	16	16	16	16		10	30	152
Utbildningens framväxt och villkor med inriktning, grundlärare f-3 och 4-6 7,5 hp				8	8								16
Utbildningens framväxt och villkor med inriktning mot ämneslärare, 7,5 hp	36k			8	8				16	16	16		100
Utbildningens framväxt och villkor med inriktning mot ämneslärare, 7,5 hp	97k												97
Utbildning och kompetensutveckling 7,5 hp								17k					17
The History of Education 7,5 hp		16		40k		24k							80
VFU 2, ämnesstudier, förskollärare 7,5 hp									12				12
Kurser på avancerad nivå													
Självständigt arbete för förskolläraryrket, 15 hp					30								30
Transnationella utbildningsstrategier 7,5 hp	14		14		14		14		14		14		84
Summa	155	39	48	124	92	40	48	92	60	93	56	197	1044

6. Förteckning över bilagor

1. Doktorsexamensbevis.
2. Magisterexamensbevis.
3. Intyg från Högkolepedagogisk grundkurs.
4. Intyg från kursenHandledning av doktorander.
5. Intyg från utbytesstudier i Alcalá de Hénare.
6. Examensbevis reservofficersutbildning.
- 7a. Anställningsavtal adjunkt i utbildningshistoria.
- 7b. Tjänstgöringsintyg.
8. Intyg på arbete som studierektor och undervisande lärare.
9. "Med guideboken i fickan", 2021.
10. "Internationalisering av högre utbildning: medverkan och motstånd", 2019.
11. "Experiences of transnational education and teaching at the Department of Education at Uppsala University in Sweden", 2017.
12. "Johan Leijoncronas porträtt och kulturens plats i det svenska statsbygget på 1600-talet", 2014.
13. "Privatundervisning", 2019 [2011].
14. "Språkresor – ackumulation av språkkapital eller konsumtion av upplevelser?", 2011.
15. "En kärlekshistoria. Adliga äktenskapsaffärer på 1600-talet", 2006.
16. "Från färdighet till skolämne. Franskundervisningen och inflytandet från fransk kultur i Sverige under 1600-, 1700- och 1800-talet", 2006.
17. "Mårten Törnhielm och den europeiska resan. Reseberättande under 1600-talet", 2000.
18. "Smedjan", 2000.